

AANWIJZING PA-07

NACONTROLE POOTAARDAPPELEN 2018

De vaste commissie voor pootaardappelen heeft op basis van artikel 11.3 van het keuringsreglement de volgende aanwijzingen vastgesteld voor de uitvoering van de nacontrole (virusonderzoek) in 2018 van te velde goedgekeurde partijen pootaardappelen.

1. Bemonstering	2
2. Monstergrootte	2
3. Bemonstering i.v.m. samenvoeging van partijen	2
4. Het onderzoek	3
4.1 Algemeen	3
4.2 Virussen waarop wordt getoetst.....	3
4.3 Het PCR-onderzoek	3
5. Normstelling	3
6. Heronderzoek (Art. 7.3 KR)	4
6.1 Algemeen	4
6.2 Uitvoering	4
Bijlage: classificatietabel virusonderzoek	4

1. Bemonstering

Bemonstering vindt in alle gevallen plaats door een medewerker van de NAK.

Voor het 1^e onderzoek vindt bemonstering plaats conform het NVWA-protocol voor het bruin- en ringrotonderzoek. Deze monsters worden behalve op bruin- en ringrot (richtlijnen NVWA) ook getoetst op virussen, conform de bepalingen onder punt 4.

Voor een heronderzoek vindt een representatieve bemonstering plaats uit de box of uit kisten. De knolmaat is als regel 'gemiddeld' (40/50 mm).

2. Monstergrootte

Voor alle klassen geldt:

- 1^e onderzoek: 200 knollen (50 knollen per reactie). Op verzoek is een groter monster mogelijk, in eenheden van 200 knollen, met een maximum van 800 knollen.
- aanvullend onderzoek: 400 knollen (50 knollen per reactie); standaard voor alle partijen met 4 positieve reacties (per 200 knollen) in het 1^e onderzoek.
- heronderzoek:
 - a. Standaard: in eenheden van 200 knollen, maximaal 800 knollen (50 knollen per reactie).
 - b. In geval van 4 positieve reacties in het eerste onderzoek en 7 of 8 reacties in het aanvullend onderzoek (samen 11 of 12 reacties): 400 knollen (25 knollen per reactie).
- voor percelen of samenvoegingen groter dan 6 ha wordt voor elke 6 ha extra een monster genomen.

3. Bemonstering i.v.m. samenvoeging van partijen

Een bemonstering van een administratieve of fysieke samenvoeging is mogelijk voor partijen van hetzelfde ras en als regel, dezelfde veldkeuringsklasse. Aan fysieke samenvoegingen van partijen met verschillende klassen, wordt de laagste klasse van de samenstellende delen toegekend.

Percelen op dezelfde locatie

Bij samenvoeging van partijen kan worden volstaan met één monster, mits de betreffende percelen op dezelfde locatie zijn geteeld. Dit kunnen één of meerdere kavels of aaneengesloten terreinen zijn, omsloten door perceelstoppen die een eigendoms- of gebruiksgrens zijn, dijken, verharde/openbare wegen en natuurlijke begrenzingen (bijv. bos).

Als na een fysieke samenvoeging blijkt dat niet aan het criterium voor samengevoegd bemonsteren is voldaan, dan volgt verlaging met één klasse (onafhankelijk van het resultaat van de nacontrole), met de klasse B als minimum toe te kennen klasse.

Percelen met primair virus

Percelen met primair virusziek moeten apart worden bemonsterd en onderzocht. De sanctie op samenvoegen vóór bemonstering is verlaging met één klasse, met de klasse B als minimum toe te kennen klasse.

Classificatie bij samenvoeging na bemonstering

Bij samenvoeging na bemonstering vindt classificatie plaats op basis van het slechtste resultaat van het onderzoek.

4. Het onderzoek

4.1 Algemeen

Nacontrole is voorgeschreven voor:

- de klassen **PB, S en SE (in geval van afzet in deze klassen)**.
- de klassen E t/m B van symptoomloze rassen (Y-virus).
- handelsklassen die de vaste commissie voor pootaardappelen aanwijst (afhankelijk van het ontheffingsbeleid).
- percelen met primair virusziek (**alle rassen**).
- percelen die aan het eind van de eerste keuringsperiode niet keurbaar zijn.
- percelen met hergroei van 'enige' betekenis.

Nacontrole is niet voorgeschreven voor:

- pootgoed van de klassen A en B van BPR-rassen.
- pootgoed voor eigen gebruik (op verzoek van de teler).

4.2 Virussen waarop wordt getoetst

Toetsing vindt met PCR plaats op Y-virus (alle klassen).

De virussen A, X, S en bladrol zijn onderdeel van een survey (circa 500 monsters, en als daar aanleiding toe is, wordt dit uitgebreid met nog eens 500 monsters).

4.3 Het PCR-onderzoek

Het onderzoek wordt uitgevoerd volgens het protocol "*Multiplex virustoetsing in aardappelknollen (PRT vir 09)*".

Per reactie worden de navelschillen van 50 knollen samengevoegd, met uitzondering van een categorie heronderzoek zoals aangegeven onder punt 2.

5. Normstelling

De normen voor de verschillende klassen worden uitgedrukt in een maximum aantal positieve reacties in het onderzoek. Classificatie vindt plaats op basis van de tabel in bijlage 1.

De met het aantal reacties samenhangende percentages virusziek (berekend, meest waarschijnlijk) zijn hierin ook weergegeven.

Vertaald naar toleranties op partijniveau (vergelijkbaar met de EU-systematiek, toleranties in de 'nateelt'), gelden onderstaande toleranties:

1. **PB/S:** 0,5%
2. **SE:** 0,75%
3. **E:** 1,2%
4. **A:** 6%
5. **B:** 10%

6. Heronderzoek (Art. 7.3 KR)

6.1 Algemeen

Een heronderzoek kan worden aangevraagd op basis van de uitslag van het eerste onderzoek **(inclusief het aanvullende onderzoek indien van toepassing)**. Voor een heronderzoek geldt:

- Aanvraag binnen 7 dagen, volgend op de dag waarop de uitslag is ontvangen.
- Alleen toegestaan als de oorspronkelijke partij nog volledig aanwezig is.
- Als het eerste onderzoek plaatsvond op een samengesteld monster:
 - a. het heronderzoek is mogelijk op de afzonderlijke partijen (mits fysiek gescheiden), of
 - b. het heronderzoek vindt plaats op basis van een samengesteld monster; voor de definitieve classificatie is splitsing in de onderliggende partijen mogelijk, mits de deelmonsters van deze partijen apart zijn getoetst.

Voor beide opties geldt een kostendeckend tarief.

- Een partij die na de monstername is samengevoegd, komt alleen voor een heronderzoek in aanmerking als bij het oorspronkelijke onderzoek is, of had kunnen worden volstaan met één monster (zie punt 3 van deze aanwijzing).
- De monstergrootte is gelijk aan die van het oorspronkelijke (eerste) onderzoek. Een groter monster (maximaal 800 knollen), is mogelijk, in eenheden van 200 knollen. Voor een categorie heronderzoek (zie punt 2) geldt standaard 400 knollen in een 16 x 25 format.

6.2 Uitvoering

Voor de definitieve classificatie (bijlage 1) worden de aantallen positieve reacties van het eerste en het heronderzoek opgeteld. **Dit geldt ook voor het aanvullende onderzoek (400 knollen, zonder kosten voor teler) op partijen met 4 positieve reacties in het eerste onderzoek.**

Na een aanvullend onderzoek is ook nog een heronderzoek mogelijk. In geval van 11 of 12 positieve reacties in het 1^e + aanvullende onderzoek (600 knollen samen) vindt een eventueel heronderzoek plaats op 400 knollen in een 16 x 25 format (25 knollen samengevoegd). De uitslag van dit heronderzoek bepaalt de klasse, met klasse A als maximum.

Bij sterk verschillende uitslagen van het eerste en het tweede onderzoek kan, ter beoordeling van de manager van het laboratorium in overleg met de betreffende keurmeester en/of vakspecialist, een derde onderzoek verplicht worden gesteld. **Dit onderzoek vindt plaats op 400 knollen op basis van een 16 x 25 format (25 knollen samengevoegd).** De uitslag van het derde onderzoek is bepalend voor de classificatie. Een derde onderzoek kan op verzoek van een teler achterwege blijven. Het slechtste resultaat van beide onderzoeken is dan bepalend voor de classificatie.

Na een heronderzoek kan niet nog eens een onderzoek worden aangevraagd.

Het indienen van een bezwaar tegen een keuringsbeslissing is mogelijk. Hierbij zal slechts worden getoetst of de voorschriften goed zijn toegepast (procedurefouten e.d.).

7. Berichtgeving uitslagen

De uitslagen zijn na afronding van het onderzoek op het NAK-loket beschikbaar.

Dr. E. Casteleijn,
secretaris vaste commissies pootaardappelen en zaai­zaden

Bijlage: classificatietabel virusonderzoek

Classificatietabel virusonderzoek (nacontrole)

(aantal knollen van 1^e, aanvullend en heronderzoek samengevoegd).

Maximale klasse PCR virus - 50 knollen per reacties																							
200 kn (4 reacties)			400 kn (8 reacties)			600 kn (12 reacties)			800 kn (16 reacties)			1000 kn (20 reacties)			1200 kn (24 reacties)			1400 kn (28 reacties)					
aantal reacties positief	max. klasse	% ziek in monster	aantal reacties positief	max. klasse	% ziek in monster	aantal reacties positief	max. klasse	% ziek in monster	aantal reacties positief	max. klasse	% ziek in monster	aantal reacties positief	max. klasse	% ziek in monster	aantal reacties positief	max. klasse	% ziek in monster	aantal reacties positief	max. klasse	% ziek in monster			
0	PB/S	0,0	0	PB/S	0,0	0	PB/S	0,0	0	PB/S	0,0	0	PB/S	0,0	0	PB/S	0	0	PB/S	0	0	PB/S	0
			1	PB/S	0,3	1	PB/S	0,2	1	PB/S	0,1	1	PB/S	0,1	1	PB/S	0,1	1	PB/S	0,1	1	PB/S	0,1
						2	PB/S	0,4	2	PB/S	0,3	2	PB/S	0,2	2	PB/S	0,2	2	PB/S	0,2	2	PB/S	0,2
									3	PB/S	0,4	3	PB/S	0,3	3	PB/S	0,3	3	PB/S	0,3	3	PB/S	0,3
												4	PB/S	0,5	4	PB/S	0,4	4	PB/S	0,4	4	PB/S	0,4
															5	PB/S	0,5	5	PB/S	0,5	5	PB/S	0,5
																		6	PB/S	0,5	6	PB/S	0,5
1	SE	0,6	2	SE	0,6	3	SE	0,6	4	SE	0,6	5	SE	0,6	6	SE	0,6	7	SE	0,6	8	SE	0,7
												6	SE	0,7	7	SE	0,7	8	SE	0,7	9	SE	0,8
1	E	0,6	3	E	0,9	4	E	0,8	5	E	0,8	7	E	0,9	8	E	0,8	9	E	0,8	10	E	0,9
						5	E	1,1	6	E	0,9	8	E	1,0	9	E	0,9	10	E	1,1	11	E	1,0
									7	E	1,1	9	E	1,20	10	E	1,1	11	E	1,2	12	E	1,1
															11	E	1,2	12	E	1,2	13	E	1,2
																					13	E	1,2
2	A	1,4	4	A	1,4	6	A	1,4	8	A	1,4	10	A	1,4	12	A	1,4	14	A	1,4	15	A	1,5
3	A	2,7	5	A	1,9	7	A	1,7	9	A	1,6	11	A	1,6	13	A	1,6	14	A	1,7	15	A	1,7
			6	A	2,7	8	A	2,2	10	A	1,9	12	A	1,8	14	A	1,7	16	A	1,7	17	A	1,9
						9	A	2,7	11	A	2,3	13	A	2,1	15	A	1,9	17	A	1,9	18	A	2,0
						10	A	3,5	12	A	2,7	14	A	2,4	16	A	2,2	18	A	2,0	19	A	2,2
									13	A	3,3	15	A	2,7	17	A	2,4	19	A	2,2	20	A	2,5
									14	A	4,1	16	A	3,2	18	A	2,7	20	A	2,5	21	A	2,7
												17	A	3,7	19	A	3,1	21	A	2,7	22	A	3,0
												18	A	4,5	20	A	3,5	22	A	3,0	23	A	3,4
															21	A	4,1	23	A	3,4	24	A	3,8
															22	A	4,9	24	A	3,8	25	A	4,4
																		25	A	4,4	26	A	5,1
																		26	A	5,1	27	B	6,5
			7	B	4,1	11	B	4,9	15	B	5,4	19	B	5,8	23	B	6,2	27	B	6,5			
4	AF	nb	8	AF	nb	12	AF	nb	16	AF	nb	20	AF	nb	24	AF	nb	28	AF	nb			

nb: niet bepaald

Classificatie heronderzoek 400 knollen op basis van 25 knollen per reactie (zie ook punt 2)

Dit betreft heronderzoek in geval van 4 reacties positief in het eerste onderzoek, en 7 of 8 reacties positief in het aanvullend onderzoek (totaal 11 of 12 reacties positief in 600 knollen); zie punt 6.2.

De uitslag van het heronderzoek is bepalend voor de classificatie.

Classificatie:

- t/m 12 reacties positief: klasse A (t/m 5,4% berekend ziek)
- 13 en 14 reacties positief: klasse B (6,5 en 8% berekend ziek)
- 15 en 16 reacties positief: AF